

Прем'єр-міністру України
ШМИГАЛЮ Д. А.

19.06.2025 № 44

*Щодо необхідності надання підтримки
с.г. товаровиробникам через аномальні погодні явища*

Шановний Денисе Анатолійовичу!

Провідні громадські об'єднання АПК вкрай стурбовані ситуацією, що склалася в аграрному секторі внаслідок аномальної посухи та заморозків, які спостерігалися навесні 2025 року, та суттєво вплинули на виробництво сільськогосподарських культур.

Особливе занепокоєння викликає поточний стан посівів зернових культур у південних та східних областях. Зокрема, аграрні господарства Херсонщини та Дніпропетровщини, опинилися на межі виживання. Відсутність опадів та неможливість повноцінного зрошення через наслідки руйнування Каховської ГЕС призвели до масової загибелі врожаю.

За результатами опитування, проведеного ГС «Всеукраїнська аграрна рада» серед аграріїв Херсонщини, в регіоні загинуло понад 55 тисяч гектарів посівів. На значних площах втрати врожаю озимих культур, зокрема ключової для продовольчої безпеки пшениці, сягають від 50% до 100%. За попередніми оцінками, загальні фінансові збитки агровиробників від посухи вже обчислюються мільярдами гривень. При цьому, через тяжке фінансове становище підприємств в прифронтовій зоні та відсутність державної підтримки аграрного страхування, відповідні посіви не були застраховані, що покладає всі збитки на постраждалих аграріїв.

На жаль, через війну в Україні чотири роки поспіль скорочуються площі посівів зернових культур (у 2024 р. на 21% менше, ніж у 2021 р.) та їх валовий збір (у 2024 р. на 27% менше, ніж у 2021 р.). Зокрема, виробництво пшениці у 2024-2025 маркетинговому році було майже на 10 млн тонн менше, ніж у 2021 році. А згідно травневого прогнозу Департаменту сільського господарства США (USDA) цьогоріч становитиме близько 23 млн тонн.

Ситуація ускладнюється вкрай несприятливою зовнішньою кон'юктурою. Запровадження Європейським Союзом з 6 червня поточного року обмежувальних заходів (так званих «аварійних гальм») щодо імпорту ключових видів української агропродукції суттєво обмежує можливості для експорту та чинить тиск на внутрішні ціни. Сільськогосподарські товаровиробники одночасно втрачають і в об'ємах через природні катаклізми, і в ціні через торговельні обмеження.

Такий збіг руйнівних чинників — посуха, що нищить врожай, та часткове обмеження експорту, що тисне на ціни, — ставить виробників у безвихідне становище. За відсутності державної підтримки фермери не матимуть фінансової можливості покрити збитки, розраховатися за кредитами та інвестувати у майбутню посівну кампанію.

Ми з усією відповідальністю заявляємо: якщо Уряд не втрутиться, це неминуче призведе до перегляду виробничих планів та вимушеного скорочення посівних площ під пшеницею на наступний маркетинговий рік. Внаслідок чого відбудеться скорочення обсягів виробництва основної продовольчої культури, що призведе до зростання цін на соціально-значущі продукти (зокрема хлібо-булочні вироби) в середині країни та зменшення обсягів експорту. В умовах війни, коли 59% валютних надходжень в Україні забезпечується аграрним сектором, це є неприпустимим ризиком для країни.

Тому ми просимо Вас, шановний Денисе Анатолійовичу, доручити Уряду невідкладно розробити та запровадити механізм надання державної підтримки аграрним господарствам, що постраждали від посухи у вигляді прямої дотації на 1 гектар втрачених посівів.

Також для уникнення таких загрозливих ситуацій в майбутньому, просимо Вас передбачити кошти в державному бюджеті на наступний рік та запустити державну програму страхування сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень відповідно до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою».

Зі свого боку, організації, які представляють інтереси сільськогосподарських товаровиробників готові негайно долучитися до робочої групи при Кабінеті Міністрів України для напрацювання конкретних та дієвих рішень.

Розраховуємо на Ваше, шановний Денисе Анатолійовичу, розуміння та швидке реагування задля збереження аграрного потенціалу України.

З повагою

**Директор ГС «Всеукраїнський
аграрний форум»**

Марія Дідух

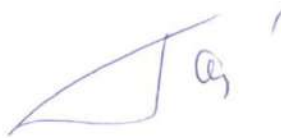
Голова ГС «Аграрний союз України»

Геннадій Новіков

**Голова ГС «Всеукраїнська
аграрна рада»**

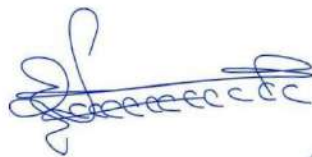
Андрій Дикун

**Президент Асоціації
фермерів та приватних
землевласників України**

Віктор Гончаренко

**Президент ВГО «Українська
аграрна конфедерація»**

Леонід Козаченко

**Генеральний директор Асоціації
«Український клуб аграрного бізнесу»**

Олег Хоменко

**Директор
Спілки «Борошномели України»**

Родіон Рибчинський

**Президент Всеукраїнської
асоціації пекарів**

Олександр Тараненко

**Виконавчий директор насіннєвої
асоціації України**

Сюзанна Григоренко

**Голова Ради Асоціації «Українське
насіннєве товариство»**

Юлія Прохода

**Голова Правління ГС «Українська
селекційно-насіннєва асоціація»**

Олександр Демидов

**Президент Української
бобово-сочевої асоціації**

Антоніна Скляренко

**Генеральний директор
Української корпорації по
виноградарству і виноробній
промисловості «Укрвинпром»**

Володимир Кучеренко

**Голова
Асоціації «Укрсадпром»**

Тарас Минька

**Президент ВГО «Українська
горіхова асоціація»**

Геннадій Юдін

**Президент Української
плодоовочевої асоціації**

Тарас Баштанник

**Директор виконавчий
Асоціації «Союз птахівників України»**

Сергій Карпенко

**Генеральний директор
Асоціації виробників молока**

Ганна Лавренюк

**Виконавчий директор Спілки
молочних підприємств України**

Арсен Дідур

**Голова Правління
НАМУ «Укрмолпром»**

Василь Бондаренко

**Президент Асоціації
«Свинарі України»**

Оксана Юрченко

**Голова
НАЦУ «Укрцукор»**

Яна Кавушевська

**Виконавчий директор
ГО «Українська асоціація
виробників біоетанолу»**

Тарас Миколаєнко